

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "การศึกษาการใช้สารนิเทศของครูในการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร" สรุปผลได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการใช้สารนิเทศของครูในการสอนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา ในด้าน การใช้ข่าว (News) ข้อเท็จจริง (Facts) ข้อมูล (Data) ความรู้ที่ได้จากการสำรวจ ซึ่งได้มีการบันทึกไว้ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในรูปวัสดุตีพิมพ์และวัสดุไม่ตีพิมพ์ สื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งแหล่งสารนิเทศ ตลอดจนปัญหาการใช้สารนิเทศ

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูผู้สอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2533 จำนวน 35 โรงเรียน จำนวน 333 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามขึ้น 1 ชุด โดยได้แนวการสร้างแบบสอบถามจากการศึกษา หนังสือ เอกสาร คำรา หลักสูตร คู่มือครู แผนการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย หนังสือบัญชีรายชื่อ หนังสือเรียน และสื่อการเรียนอื่น ๆ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาไทย เกี่ยวกับการใช้สารนิเทศ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจคำตอบ (Check-List)

ตอนที่ 2 การใช้สารนิเทศ แหล่งสาร นิเทศของครูในการสอนวิชาภาษาไทย เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 4 ระดับ

ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้สารนิเทศและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้สารนิเทศ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) และแบบปลายเปิด (Open Ended)

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข นำไปทดลองใช้กับครูภาษาไทย ซึ่งมีใช้กลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 15 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้นและนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรคือครูผู้สอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย โรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 350 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย เป็นผู้ไปส่งและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง แบบสอบถามที่ส่งไปได้รับคืนมา จำนวน 333 ฉบับ จากที่ส่งไป 350 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.14

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธีทางสถิติ ดังนี้

แบบสอบถามตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ (Percentage)

แบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 การใช้สารนิเทศ แหล่งสารนิเทศ และปัญหาในการใช้สารนิเทศ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่ามัธยฐานเลขคณิต (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

นำเสนอข้อมูลตอนที่ 1 ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ส่วนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้สารนิเทศ เป็นข้อมูลแบบเปิดโอกาสให้ตอบโดยเสรี นำเสนอในรูปความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ครูภาษาไทยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุมากกว่า 35 ปี วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยมาแล้วระหว่าง 11-15 ปี ครูส่วนมากสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2. การใช้สื่อนิทรรศของครู

โดยส่วนรวม ครูนำข่าว ข้อเท็จจริง ข้อมูล ความรู้ที่ได้จากการสำรวจมาใช้สอนวิชาภาษาไทยมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดครูใช้หนังสือเรียนวิชาภาษาไทย ประกอบการสอนมากที่สุด

ส่วนตำราวิชาการ ข้อเท็จจริง หนังสืออ้างอิง หนังสือคู่มือครู หนังสือเรียนของสำนักพิมพ์ ตำราวิชาการภาษาไทยของสำนักพิมพ์ แบบฝึกหัดวิชาภาษาไทยของสำนักพิมพ์ ข่าวสาร และข่าวสารจากหนังสือพิมพ์นั้น ครูใช้ประกอบการสอนวิชาภาษาไทยมาก

สำหรับวารสาร คู่มือการตามตอบข้อสอบ เข้ามหาวิทยาลัยหรือสถาบันอื่น ๆ ของสำนักพิมพ์ นิตยสาร หนังสือนอกเวลา ตำราวิชาภาษาไทย ของมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาอื่น ๆ หนังสือส่งเสริมการอ่าน นวนิยาย สารคดี เรื่องสั้น จุลสาร และข้อมูลตัวเลขนั้น ครูใช้ประกอบการสอนวิชาภาษาไทยน้อย ส่วนผลงานการวิจัยครูใช้ประกอบการสอนวิชาภาษาไทยน้อยที่สุด

3. การใช้สื่อนิทรรศประเภทสื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ

โดยส่วนรวมครูใช้สื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ ประกอบการสอนวิชาภาษาไทยน้อย เมื่อพิจารณารายละเอียดครูใช้แผนภูมิ แผ่นป้ายสำลี และบัตรคำเป็นสื่อและอุปกรณ์การสอนวิชาภาษาไทยมาก แต่หนังสือพิมพ์และกฤตภาค แดงบันทึกภาพ (วีดิทัศน์) ข้อมูลจากรายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ แดงบันทึกเสียง ภาพนิ่ง และรูปภาพนั้นครูใช้เป็นสื่อและอุปกรณ์การสอนวิชาภาษาไทยน้อย

4. แหล่งสารนิเทศที่ครูใช้

โดยส่วนรวม ครูใช้แหล่งสารนิเทศในการสอนวิชาภาษาไทยน้อย เมื่อพิจารณาโดยละเอียด แหล่งสารนิเทศที่ครูใช้มาก ได้แก่ ห้องสมุดโรงเรียน ห้องภาษาไทยหรือหมวดวิชา และแหล่งสารนิเทศส่วนตัว แหล่งสารนิเทศที่ครูใช้น้อย ได้แก่ ห้องสมุดทัศนอุปกรณ์ของโรงเรียน หอสมุดแห่งชาติ ห้องสมุดหน่วยศึกษานิเทศก์ ภาควิชาภาษาไทย สำหรับแหล่งสารนิเทศที่ครูใช้น้อยที่สุด ได้แก่ หอจดหมายเหตุและห้องสมุดเฉพาะ

5. ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สารนิเทศของครู

โดยส่วนรวม ครูพบปัญหาและอุปสรรคในการใช้ห้องสมุดโรงเรียนในการสอนวิชาภาษาไทยน้อย เมื่อพิจารณาโดยละเอียด ครูภาษาไทยพบปัญหามากในด้านสารนิเทศเก่าไม่ทันสมัย ส่วนปัญหาอื่น ๆ เช่น สถานที่คับแคบ สารนิเทศไม่ตรงกับสายวิชาที่สอน ไม่มีสารนิเทศไว้บริการอย่างเพียงพอ ฯลฯ ครูภาษาไทยพบปัญหาน้อย

6. ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้สารนิเทศ แหล่งสารนิเทศ และปัญหาการใช้สารนิเทศของกลุ่มประชากรครูภาษาไทย จำนวน 89 คน จึงระบุมความถี่ไว้ดังนี้

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้สารนิเทศ

1. ควรจัดหาสารนิเทศที่ทันสมัยต่อเหตุการณ์มาบริการ (8 คน)
2. ควรมีการประชาสัมพันธ์สารนิเทศใหม่ (5 คน)
3. สารนิเทศที่มีไม่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ (5 คน)
4. ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้สารนิเทศ (4 คน)
5. ควรนำผลงานวิจัยหรือแบบฝึกต่าง ๆ ในงานวิจัยมาเผยแพร่หรืออนุญาตให้โรงเรียนต่าง ๆ นำไปใช้ (4 คน)
6. ควรจัดหาสารนิเทศไว้บริการให้พอกับความต้องการ (3 คน)
7. สารนิเทศหรือคำรบบางเล่มไม่ค่อยมีคุณภาพทางด้านเนื้อหา (2 คน)
8. สารนิเทศไม่ตรงกับเนื้อหาวิชาที่สอน (1 คน)

ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการใช้แหล่งสารนิเทศ

1. แหล่งสารนิเทศค้ำแคบและมีเสียงรบกวน (5 คน)
2. ควรมีห้องภาษาไทยทุกโรงเรียน (5 คน)
3. ควรจัดประชาสัมพันธ์แหล่งสารนิเทศ(5 คน)
4. ห้องโสตทัศนอุปกรณ์ควรให้บริการแก่ครูได้อย่างเพียงพอ (4 คน)
5. ควรมีแหล่งสารนิเทศมากกว่านี้ (3 คน)
6. ควรมีแหล่งสารนิเทศในการสอนวิชาภาษาไทยโดยตรง (3 คน)
7. ควรจัดบรรยากาศของแหล่งสารนิเทศให้น่าเข้าไปใช้บริการ (3 คน)
8. ควรจัดให้มีมุมแหล่งสารนิเทศประจำแต่ละห้องเรียน (3 คน)
9. ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในคณะต่าง ๆ ควรให้บริการแก่ครูโดยทั่วไป (3 คน)
10. แหล่งสารนิเทศควรจัดสถานที่ให้เพียงพอับความต้องการ (2 คน)

ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการใช้สารนิเทศ

1. งบประมาณในการจัดหาสารนิเทศมีน้อย (5 คน)
2. การให้บริการสารนิเทศหรือแนะนำการใช้สารนิเทศยังไม่เพียงพอ (5 คน)
3. เจ้าหน้าที่บรรณารักษ์มีน้อยไม่เพียงพอ (3 คน)
4. สถานที่ค้ำแคบไม่พอแก่ความต้องการ (3 คน)
5. สารนิเทศมีน้อยไม่เพียงพอ (3 คน)
6. สารนิเทศจัดวางไม่เป็นระเบียบ ทำให้ค้นหาไม่สะดวก (3 คน)

การอภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้สารนิเทศของครูในการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้แยกอภิปรายตามหัวข้อต่อไปนี้

1. โดยส่วนรวม ครูนำข่าว ข้อเท็จจริง ข้อมูล ความรู้ที่ได้จากการสำรวจมาใช้สอนวิชาภาษาไทยมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดครูใช้หนังสือเรียนประกอบการสอนมากที่สุด เพราะหนังสือเรียนเป็นข้อมูลที่อยู่ใกล้ตัวครูมาก และเป็นสารนิเทศตามคำสั่งกระทรวง

ศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดหนังสือเรียน ครูจึงใช้หนังสือเรียนมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ภาวิตา หาญวัฒนกุล (2530: 124) มาลี เสงี่ยมศักดิ์ (2532: 23) ที่พบว่า ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาใช้และต้องการ หนังสือ ตำรา และวารสารวิชาการมากที่สุด นอกจากนี้ สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์พรหม (2523: 214) ยังกล่าวไว้ว่า หนังสือเรียน นั้นเป็นหนังสือที่ใช้ในการเรียนการสอนโดยตรง ซึ่งจะช่วยครูได้มาก สำหรับชาวต่างประเทศ นั้น นั้น ลิน และ วิลเลียม ดี การ์เวย์ (Nan Lin and William D. Garvey 1972: 19-21) กล่าวว่า นักสังคมศาสตร์อังกฤษใช้หนังสือมากที่สุดเช่นกัน

สำหรับสารนิเทศประเภทข่าว ข้อเท็จจริง ข้อมูล และความรู้ที่ได้จากการสำรวจ ที่ครูใช้มากได้แก่ ตำราวิชาการ ข้อเท็จจริง หนังสืออ้างอิง หนังสือคู่มือครู หนังสือเรียนของสำนักพิมพ์ ตำราวิชาการภาษาไทยของสำนักพิมพ์ แบบฝึกหัดวิชาภาษาไทยของสำนักพิมพ์ ข่าวสารและข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจุบันยุคแห่งข้อมูลข่าวสาร ครูจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้ให้ทันต่อเหตุการณ์ และนำสารนิเทศเหล่านี้ไปใช้ประกอบการสอน ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฟิลิป วี ราชา และ จอห์น เอช โมเรียร์ตี (Philip V. Raxa and John H. Moriarty 1970: 403-407) ที่ว่า อาจารย์ต้องการตำราวิชาการ หนังสืออ้างอิง มากที่สุด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ นายิกา เมฆจรัสกุล (2528: จ) วัฒนา สวัสดิธรรม (2522: จ-ฉ) และ จงกล ชมพันธ์ (2518: 58) ที่ว่า ครูมีความต้องการและใช้ ตำรา วารสารวิชาการ เอกสารอ้างอิง และเอกสารทางวิชาการเพื่อประกอบการเรียนการสอนมาก

ส่วนสารนิเทศที่ครูใช้ประกอบการสอนน้อย ซึ่งได้แก่ วารสาร คู่มือการถามตอบข้อสอบ เข้มหาวิทยาลัยหรือสถาบันอื่น นิตยสาร หนังสือนอกเวลา นั้นเป็นเพราะครูมีภาระหน้าที่ในการสอนมาก มีงานต้องตรวจมากจนไม่สามารถที่จะแสวงหาสารนิเทศดังกล่าว และห้องสมุดโรงเรียนก็ไม่มีวารสารมากนักครูจึงใช้น้อย สารนิเทศประเภทคู่มือการถามตอบข้อสอบ เข้มหาวิทยาลัยหรือสถาบันอื่นนั้น ผลเฉลยคำตอบบางข้อไม่ถูกต้องนักครูจึงไม่นิยมใช้ สำหรับผู้วิจัยเห็นว่าครูภาษาไทยควรได้อ่านและใช้วารสาร นิตยสาร หนังสือนอกเวลานวนิยาย และเรื่องสั้นให้มากเพื่อจะได้แนะนำนักเรียนได้ถูกต้อง ซึ่งแนวคิดนี้สอดคล้องกับ สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม (2523 : 215) ที่กล่าวว่า หนังสืออ่าน

ประกอบ นวนิยาย และเรื่องสั้น ครูภาษาไทยควรได้อ่านเพื่อจะได้แนะนำนักเรียนได้ถูกต้อง และเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่าน รู้จักเลือกหนังสือได้อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์ นอกจากนี้ผลการวิจัยยังปรากฏว่า ครูใช้ผลงานวิจัยประกอบการสอนน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ คอริส โอ โบซิโม (Doris O. Bozimo 1983 : 123) ที่พบว่า อาจารย์ต้องการใช้ วิทยานิพนธ์หรือผลงานวิจัยน้อย

2. การใช้สารนิเทศประเภทสื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ

โดยส่วนรวมครูใช้สื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ ประกอบการสอนวิชาภาษาไทยน้อย เมื่อพิจารณารายละเอียดครูใช้แผนภูมิ แผ่นป้ายสำลีและบัตรคำเป็นสื่อและอุปกรณ์การสอนมาก เพราะครูสามารถผลิตได้เอง ทั้งยังประหยัด รวดเร็ว และใช้สะดวกอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ ปราณี สารมาศ (2530 : 53) ที่พบว่า ครูใช้แผ่นป้ายสำลีและบัตรคำสอน ด้านการพูด การเขียน และการฟังมาก นอกจากนั้นผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับ สุภัตรา สกุลครุ (2520 : 78) กรมวิชาการ (2531 : 1) สุจรีศ เพียรชอม และ สายใจ อินทร์พรหม (2523 : 221) ที่กล่าวว่า สื่อการสอนจะช่วยนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามหลักสูตร ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ง่ายขึ้น สื่อการสอนมีความสำคัญและจำเป็นต่อการเรียนการสอนมากครูจึง ต้องใช้มาก

ส่วนสื่อและอุปกรณ์การสอนที่ครูใช้น้อย ได้แก่ หนังสือพิมพ์และกฤตภาค แดงบันทึกภาพ (วีดิทัศน์) ข้อมูลจากรายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ แดงบันทึกเสียง ภาพนิ่ง และรูปภาพ เป็นเพราะสื่อและอุปกรณ์ดังกล่าวบางอย่างอยู่ไกลตัวครูที่จะหยิบใช้ได้สะดวก ครูไม่ทราบวิธีการใช้ และไม่มีเวลา ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พวงเพ็ญ เปล่งปลั่ง (2529 : 128) จริฎ เกษมสายชนม์ (2531 : 91) และธีระนุช ทีปะपाल (2531 : 68) ที่พบว่า ครูภาษาไทยใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทต่าง ๆ ดังกล่าวน้อย และนอกจากนี้ยัง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มนัส บุญประกอบ (2522 : 92) พรทิพา เหลืองวัฒนาภิก (2522 : 84) กรองกาญจน์ ชัยวงศ์ (2523 : 101) และสุทธศรี ศรี (2523 : 76) ที่ว่า ครูใช้สื่อการสอนน้อยเพราะขาดงบประมาณ ไม่มีเวลาจัดหาสื่อการสอน เพราะ ต้องสอนมาก ขาดประสบการณ์หรือความชำนาญในการใช้สื่อ จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ครู ใช้สื่อ การสอนน้อย

3. การใช้แหล่งสารสนเทศของครู

โดยส่วนรวม ครูใช้แหล่งสารสนเทศในการสอนวิชาภาษาไทยน้อย เมื่อพิจารณา รายละเอียด แหล่งสารสนเทศที่ครูใช้มากได้แก่ ห้องสมุดโรงเรียน ห้องภาษาไทยหรือหอดวิชา และแหล่งสารสนเทศส่วนตัว เพราะเป็นแหล่งสารสนเทศที่อยู่ใกล้ตัวครู ครูสามารถที่จะไปใช้บริการได้สะดวก รวดเร็ว ใช้เป็นสถานที่ค้นคว้าหาความรู้ทั้งของครูและนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ สุจิต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์พรีย์ (2523: 212) รัชจวน อินทรกำแหง (2518: 24) ที่ว่า ห้องสมุดเป็นแหล่งบริการทางด้านความรู้ ให้บริการทางด้านสื่อการสอน เป็นแหล่งบันเทิงใจ เป็นแหล่งที่สามารถทำงานร่วมกันได้ และห้องสมุดเป็นของใกล้ตัว ครูและนักเรียนมักจะใช้ห้องสมุด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปราณี สารมาศ (2530: 57) ณีณา สวัสดิ์สรรพ (2522: 72) และ กาญจนา พุทธนิมิต (2530: 92) ที่ว่า คณะครูใช้บริการห้องสมุดมากที่สุด และครูใช้ห้องสมุดโรงเรียนมากในด้านการใช้บัตรค่าและแผ่นป้ายสำลี ใช้หอดวิชามากในด้านใช้ภาพนิ่ง ส่วนของใช้ส่วนตัวครูใช้แถบบันทึกเสียงมาก

ส่วนแหล่งสารสนเทศที่ครูใช้น้อย ได้แก่ ห้องโสตทัศนอุปกรณ์ของโรงเรียน หอสมุดแห่งชาติ ห้องสมุดหน่วยศึกษานิเทศก์ภาควิชาภาษาไทย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพิศรา สกุลครู (2520 : 80) มนัส บุญประกอบ (2522 : 87) พรทิพา เหลืองวัฒนาภิจ (2522 : 83) และประวิทย์ อัดโสภณ (2523 : 73) ที่ว่า ครูใช้แหล่งสารสนเทศดังกล่าวน้อยเพราะโสตทัศนอุปกรณ์ที่มีไม่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่ต้องการ เจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ ครูไม่นิยมใช้โสตทัศนอุปกรณ์ ครูไม่มีเวลา เป็นต้น นอกจากนั้นผลการวิจัยที่ปรากฏว่า ครูใช้ห้องสมุดโรงเรียนมาก เพราะเป็นแหล่งสารสนเทศที่อยู่ใกล้ตัว แต่แหล่งสารสนเทศไกลตัว เช่น หอสมุดแห่งชาติ ห้องสมุดหน่วยศึกษานิเทศก์ภาควิชาภาษาไทย และแหล่งสารสนเทศอื่น ๆ ครูไม่ค่อยไปใช้เนื่องจากครูมีชั่วโมงสอนมากต้องอยู่ในโรงเรียนทั้งวัน และการคมนาคมไม่สะดวก จึงทำให้การค้นคว้าเป็นไปด้วยความยากลำบาก ทำให้ครูใช้แหล่งสารสนเทศไกลตัวน้อย ส่วนหอดจดหมาย เหตุและห้องสมุด เฉพาะนั้นครูใช้บริการน้อย เพราะสารสนเทศที่มีในแหล่งเหล่านี้มักเป็น เรื่อง เฉพาะซึ่งครูนำมาใช้ในการสอนน้อย

4. ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สารนิเทศจากห้องสมุด

โดยส่วนรวม ครูพบปัญหาและอุปสรรคใ้การใช้ห้องสมุดโรงเรียนในการสอนวิชาภาษาไทยน้อย เมื่อพิจารณารายละเอียดครูพบปัญหามากในด้านสารนิเทศเก่าไม่ทันสมัย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยทั่วไปมีงบประมาณน้อย มีนักเรียนเป็นจำนวนมาก สารนิเทศที่มีจึงถูกใช้ไปอย่างคุ้มค่าหรือกระดาษไม่ตีเข้าเล่มไม่แข็งแรงก็มีส่วนเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปราณี สารมาศ (2530: 57) ที่ว่า ห้องสมุดโรงเรียนส่วนใหญ่สารนิเทศเก่าไม่ทันสมัยและไม่มีการปรับปรุงทักภาพ แผลยับยึกเสียงไว้บริการ มีหนังสือ วารสารน้อยไม่เพียงพอ

ส่วนปัญหาอื่น ๆ เช่น สถานที่คับแคบ สารนิเทศไม่ตรงกับสายวิชาที่สอน ไม่มีสารนิเทศไว้บริการอย่างเพียงพอ ครูมีปัญหาน้อย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าปัจจุบัน ห้องสมุดโรงเรียนเกือบทุกโรงเรียนได้มีการพัฒนาทั้งด้านโครงสร้างและการดำเนินงานหรือแม้แต่อาคารสถานที่ต่าง ๆ มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. สำหรับผู้บริหาร

1.1 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูได้ใช้สารนิเทศใหม่ ๆ ที่ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ โดยส่งเสริมให้มีการจัดซื้อ จัดหา สารนิเทศในทุก ๆ ด้านมาไว้บริการแก่ครูผู้สอน

1.2 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมสัมมนา เกี่ยวกับการใช้สารนิเทศประเภทต่าง ๆ โดยเฉพาะพวกสารนิเทศเกี่ยวกับสื่อดิจิทัลต่าง ๆ

2. สำหรับครูผู้สอน

2.1 ครูควรเป็นผู้หมั่นศึกษาหาความรู้ โดยเฉพาะสารนิเทศ ข้อมูล ข่าวสารใหม่ ๆ เป็นผู้ทันต่อเหตุการณ์

2.2 ครูควรนำสารนิเทศประเภทสื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ มาใช้ประกอบการสอน เพื่อให้นักเรียนเกิดความสุขสนานและรักภาษาไทย

3. สำหรับบรรณารักษ์โรงเรียน

3.1 ควรจัดหา แนะนำ หรือประชาสัมพันธ์สารนิเทศใหม่ ๆ

3.2 ควร เสนอผู้บริหารโรงเรียนให้จัดงบประมาณเพื่อจัดหาสารนิเทศไว้บริการ
แก่ครูผู้สอนให้เพียงพอ

3.3 ควรสร้างบรรยากาศของแหล่งสารนิเทศให้นำมาใช้บริการ พร้อมทั้งเพิ่ม
บุคลากรทางด้านนี้ให้เพียงพอแก่ความต้องการ

4. สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

4.1 ควรมีการวิจัย เกี่ยวกับการใช้สารนิเทศของครูในแต่ละระดับชั้น

4.2 ควรมีการวิจัย เกี่ยวกับความต้องการและการใช้สารนิเทศของนักเรียน

ในแต่ละระดับชั้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย